

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΠΕΠΡΩΜΕΝΟΥ

ὕπὸ

Ι. ΤΟΥΤΙΕΝΙΕΦ.

(συνέχεια).

IX.

Εἶδρον τὸν Τεγλέφ καθήμενον ἐπὶ τοῦ θρανίου. Ἐμπροσθέν του ἔκαιε φῶς ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ αὐτὸς ἔγραφεν ἐν τινι μικρῷ σημειωματαρίῳ, ὅπερ πάντοτε ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ. Ὅτε με εἶδε ἔκρυψε ταχέως τὸ σημειωματάριον ἐν τῷ θυλακίῳ καὶ ἤρχισε νὰ πληροῖ τὴν καπνοσύριγγά του.

— Ἰδού, φίλε, τὸ λάφυρον τῆς νυκτερινῆς μου ἐκστρατείας!

Τῷ ἔδειξα τὸ κτένιον καὶ τῷ διηγήθην ὅ,τι μοι συνέβη παρὰ τὴν ἱτέαν.

— Ὅπωςδὴποτε, προσέθηκα, διέκοψα κλέπτειν τινὰ εἰς τὴν ἐργασίαν του. Βεβαίως ἤκουσες, ὅτι χθὲς ἐκλάπη ὁ ἱππος τοῦ γείτονός μας.

Ὁ Τεγλέφ ἐμειδίασε ψυχρῶς καὶ ἤρχισε νὰ καπνίζει. Ἐκάθησα πλησίον του.

— Ἐχεις λοιπόν, Ἥλία, ἀκόμη τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ φωνή, τὴν ὁποίαν ἤκουσα, ἦλθεν ἐκ τῆς ἀγνώστου ἐκείνης χώρας, ὅπου.....

Δ' ἐπιτακτικῆς χειρονομίας μοι ἐπέβαλε σιγὴν.

— Ρίεδελ, εἶπε, δὲν ἀγαπῶ τώρα τ' ἀστεῖα. Καὶ δι' αὐτὸ σὲ παρακαλῶ νὰ μὴ μοι ὁμιλῆς τοιοῦτοτρόπως. Καὶ πράγματι ὁ Τεγλέφ δὲν εἶχε διάθεσιν δι' ἀστεϊσμούς. Τὸ πρόσωπόν του εἶχε μεταβληθῇ, εἶχε γίνῃ ὠχρότερον καὶ ἐκφραστικώτερον καὶ — ἐπιμηκέστερον. Οἱ ὀλλόκοτοι καὶ „άνισοι“ ὀφθαλμοὶ του ἐπλανῶντο βραδέως τῇδε καὶ ἐκεῖσε.

— Οὐδέποτε ἐπίστευον, ἐξηκολούθησεν, ὅτι ἡθελὸν ποτε ἀναγκασθῇ νὰ διηγηθῶ εἰς ξένον εἰς ἄλλον ἄνθρωπον ὅ,τι τώρα μέλλω νὰ διηγηθῶ καὶ ὅ,τι ἔπρεπε νὰ ταφῇ . . . μάλιστα βαδέως νὰ ταφῇ εἰς τὰ ἔγκατα τῆς καρδίας μου· βλέπω ὅμως ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ . . . δὲν μοι μένει ἄλλο τι. Εἶνε πεπρωμένον! Ἀκουσε λοιπόν.

Καὶ μοι διηγήθη ὅλην του τὴν ἱστορίαν.

Σὰς ἔχω ἡδὴ εἰπεῖ, κύριοι, ὅτι ὁ Τεγλέφ κακῶς διηγέτο, ἀλλὰ τὴν νύκτα ἐκείνην οὐ μόνον ἐξεπλάγην διὰ τὴν δυσκολίαν, μεθ' ἧς περιέγραφε τὰ ἀτομικὰ του συμβάντα, — ἀλλὰ καὶ ἤμην ἐν ἀπορίᾳ διὰ τὸν ἦχον τῆς φωνῆς του, τὸ βλέμμα του, τὰς κινήσεις τῶν χειρῶν του, τῶν δακτύλων του, — ἐν συντόμῳ ὅλα του ἦσαν παρὰ φύσιν, βεβιασμένα καὶ τεχνητά. Τότε ἤμην ἀκόμη πολὺ νέος καὶ ἄπειρος, δὲν ἐγίνωσκον ἀκόμη ὅτι ἡ ἔξις τοῦ νὰ ἐκφράξῃ τις μὲ καλλιέπειαν τὰς ἰδέας του, νὰ μεταχειρίζεται ἐνίοτε λέξεις καὶ λόγους τῶν κλασικῶν συγγραφέων, νὰ συνοδεύῃ δὲ αὐτοὺς μετ' ἀσυνήθων χειρονομιῶν καὶ μορφασμῶν ἡμπορεῖ τόσον νὰ προχωρήσῃ, ὥστε νὰ μὴ δύναται τις πλέον ν' ἀποβάλῃ τὴν πονηρὰν ταύτην ἔξιν. Αὐτὸ καταντᾷ ἀληθῶς πληγὴ ἀνίατος.

Βραδύτερον ἐγνώρισα μίαν κυρίαν, ἣτις μετεχειρίζετο τόσον ὑπερβολικὰς ἐκφράσεις, ἔκαμνε τόσον θεατρικὰς χειρονομίας, καὶ τόσον μελοδραματικῶς ἔσειε τὴν κεφαλὴν καὶ τοιοῦτοτρόπως περιέστρεφε τοὺς ὀφθαλμούς, ὅτε μοι ὠμίλει περὶ τῆς ἐντυπώσεως, ἣν τῇ ἐνεποίησεν ὁ θάνατος τοῦ υἱοῦ της — περὶ τοῦ „ἀπεριγράπτου“ ἄλγους της, περὶ τοῦ φόβου της, μὴ ἀπωλέσῃ τὰς φρένας, ὥστε ἐγὼ καθ' ἑαυτον

ἐλεγον. Τί μορφασμοὶ εἰν' αὐτοί! Τί ψευτοσύνη! Οὐδέποτε ἠγάπησε τὸν υἱὸν της ἡ κυρία αὕτη!

Καὶ μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας ἤκουσα ὅτι ἡ ἀτυχὴς γυνὴ πραγματικῶς παρεφρόνησεν. Ἐκτοτε ἔγινα προσεκτικώτερος εἰς τὰς ἰδίας μου ἐντυπώσεις.

X.

Ἡ ἱστορία, ἣν μοι διηγήθη ὁ Τεγλέφ, εἶχεν ἐν συντόμῳ ὡς ἑξῆς:

Ἐκτὸς τοῦ θείου του, ὅστις εἶχεν ἀνωτέραν τινὰ θέσιν, εἶχεν ἐν Πετροπόλει καὶ θεῖαν, ἡ ὁποία δὲν εἶχε μὲν τόσον ὑψηλὴν θέσιν, ἀλλ' ἐκέκτητο μεγάλην περιουσίαν. Ἐπειδὴ δὲ αὕτη δὲν εἶχε τέκνα υἱοθέτησε μικρὰν ὄρφανὴν κόρην κατωτέρως κοινωνικῆς τάξεως, τῇ ἔδωκε τὴν κατάλληλον ἀνατροφὴν καὶ τὴν μετεχειρίζετο ὡς γνησίαν αὐτῆς θυγατέρα.

Ἡ κόρη ὠνομάζετο Μαρία. Ὁ Τεγλέφ ἔβλεπεν αὐτὴν σχεδὸν καθ' ἑκάστην. Τὸ τέλος τῆς ὅλης ὑποθέσεως ἦτον ὅτι ἀμφότεροι ἠράσθησαν ἀλλήλους καὶ παρεδόθη εἰς αὐτὸν ἡ Μαρία. Ἡ σχέσις ἀνεκαλύφθη. Ἡ θεία τοῦ ἐραστοῦ ἔγινε μηχανώδης ἐξ ὀργῆς, ἀπεδίωξε κακὴν κακῶς τὴν κόρην ἐκ τῆς οἰκίας της καὶ μετέβη εἰς Μόσχαν, ἐνθα υἱοθέτησε δεσποινίδα εὐγενοῦς καταγωγῆς καὶ κατέστησεν αὐτὴν κληρονόμον της.

Ἡ Μαρία ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέφῃ εἰς τοὺς συγγενεῖς της, πτωχοὺς ἀνθρώπους καὶ παραδεδομένους εἰς τὴν μέδην· τοιαύτη ἦτον ἡ σκληρὰ καὶ πικρὰ αὐτῆς τύχη. Ὁ Τεγλέφ εἶχεν ὑποσχεθῇ αὐτῇ γάμον καὶ ἡδὴ δὲν ἤθελε νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν λόγον του. Κατὰ τὴν τελευταίαν των συνέντευξιν τὸν ἠνάγκασε νὰ δώσῃ ἐξηγήσεις, θέλουσα νὰ μάθῃ τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν, — καὶ τὴν ἔμαθε.

— Καλὰ λοιπόν, εἶπεν ἡ Μαρία, ἀφ' οὗ δὲν θὰ γίνω σύζυγός σου, ζεύρω πλέον τί μοῦ μένει. Καὶ ἀπὸ τῆς τελευταίας ταύτης συνεντεύξεως εἶχον παρέλθει πλέον τῶν δεκατεσσάρων ἡμερῶν.

— Ἐνόησα ἀκριβῶς τὴν σημασίαν τῶν τελευταίων τούτων λέξεων, προσέθηκεν ὁ Τεγλέφ, εἶμαι βέβαιος ὅτι ἠτύχησεν καὶ . . . ἡ φωνή της μ' ἐφώνησεν προηγουμένως . . . αὐτὴ μ' ἐφώναζεν . . . ἀνεγνώρισα τὴν φωνὴν της . . . δὲν ἔχω ἄλλο τι νὰ κάμω!

— Ἀλλὰ διὰ τί δὲν τὴν ἐνυμφεύθης λοιπόν; ἠρώτησα δὲν τὴν ἀγαπᾷς πλέον;

— Βέβαια, βέβαια τὴν ἀγαπῶ πάντοτε ἐμμανῶς.

Εἰς τοὺς λόγους τούτους, κύριοί μου, ἠτένισα ἐκπληκτος τὸν Τεγλέφ. Ἐνεθυμήθην τινὰ γινώσκον μου, πολὺ νουνεχῇ ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ἦτο πολὺ δυστυχὴς μετὰ τὴν σύζυγόν του. „Τὴν εἶχετε ἴσως πάρα πολὺ ἀγαπήσει; ἠρώτησεν αὐτὸν ἄποιος ἐπὶ παρουσίᾳ μου — „Ὅπως διόλου!“ — „Διὰ τί λοιπὸν τὴν ἐνυμφεύητε;“ — „Αἶ, ἔτσι! . . . Ἰδού καὶ ὁ Τεγλέφ ἀγαπᾷ ἐμμανῶς μίαν κόρην καὶ ἐν τούτοις πάλιν δὲν νυμφεύεται αὐτήν· διατί; Αἶ, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον . . . ἔτσι!“

— Διὰ τί δὲν τὴν νυμφεύσαι; ἠρώτησα ἐκ δευτέρου.

Οἱ ἄλλοκότως ὑπνῆλοι ὀφθαλμοὶ τοῦ Τεγλέφ ἐπλανῶντο περὶ τὴν τράπεζαν.

— Αὐτὸ . . . ἴσχυμαι νὰ σοὶ το ἐξηγήσω μὲ ὀλίγα λόγια, εἶπε δισταζών, αὐτὸ ἔχει ἄλλας αἰτίας . . . ἔπειτα ἡ οἰκογένειά της δὲν εἶνε εὐγενής . . . καὶ ὁ θεὸς μου πρέπει νὰ λάβω καὶ αὐτὸν ὑπ' ὄψιν.

— Καὶ τὸν θεὸν σου; ἀνέκραξα, καὶ πρὸς τί, διάβολε, πρέπει νὰ ῥωτήσης τὸν θεόν σου; Ἐσὺ μόλις ἀπαξ τοῦ ἔτους, τοῦ ἁγίου Βασιλείου τὸν βλέπεις, διὰ νὰ τὸν εὐχῇς καλὴ χρονιά. Μήπως λογαριάζεις τὴν περιουσίαν του; Ἀλλ' αὐτὸς ἔχει μιὰ ντουζίνα παιδιὰ!

Εἶχον πολὺ ἐρεθισθῇ . . . ὁ Τεγλέφ ἔκυψε καὶ βαθὺ ἐρύθημα ἐκάλυψε τὸ πρόσωπόν του . . . ἐρύθημα ἀνώμαλον καὶ κηλιδωτόν . . .

— Σὲ παρακαλῶ, παῦσε το κήρυγμα αὐτὸ τῆς ἡθικῆς, εἶπεν ὑποκώφως, ἄλλως τε δὲν θέλω νὰ δικαιολογηθῶ. Εἶμαι ἔνοχος τοῦ θανάτου της καὶ τώρα πρέπει νὰ πληρώσω τὴν ποινὴν μου . . .

Ἐκλινε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐσιώπησε. Καὶ ἐγὼ ἐπίσης οὐδὲν εἶχον πλέον νὰ εἶπω.

(ἔπεται συνέχεια).

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΕΣΠΕΡΙΑΣ.

νημέα ἀπόλυτος ἤρχισε, φιλάττη μου, ἀπὸ τινος νὰ ἐπικρατῇ εἰς τὸν ὠκεανὸν τῶν πολιτικῶν ζητημάτων καὶ ἐν ᾧ ἄφ' ἐνὸς ἀκούεις, ὅτι ἡ ρωσικὴ ἀδυναμία ἠναγκάσθη νὰ συκρατήσῃ ἑαυτὴν καὶ νὰ κατέλθῃ εἰς εἰρηνικὰς ἐξηγήσεις μετὰ τῆς ἀγγλικῆς ἰσχυρογνωμοσύνης, ἄφ' ἑτέρου βλέπεις τοὺς ἐπισημοτάτους ἀντιπροσώπους τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ κοινῆς γνώμης διακηρύττοντας, ὅτι τὰ ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐπισκιάσαντα τὴν Εὐρώπην νέφη ὀριστικῶς διελύθησαν καὶ οὐδεὶς ὑπάρχει φόβος μὴ ἐν νέου καλύψωσι τὸν ὀρίζοντα. Μεγάλην ὁμῶς καὶ ἴσῃν πρὸς σπουδαῖον πολιτικὸν ζήτημα αἰσθησὶν ἐνεπαίσης πανταχοῦ ἡ ἀνακινουμένη Σοι σήμερον εἰδήσεις περὶ τῆς νόσου τοῦ Βίκτωρος Οὐγῶ. Σήμερον μανθάνω ὅτι ἡ κατάστασις του βαίνει ἐπὶ τὰ χεῖρα καὶ ὅτι διατελεῖ ἐν συνεχείᾳ παροξυσμῷ, καθ' ὃν ὡς ἐξ αὐτομάτου ἀπαγγέλλει ἀλεξανδρινὸς στίχους, ὡς l'est ici le combat du jour et de la nuit. Ὅλα τὰ παρισιανὰ φύλλα βροῦσιν ἱατρικῶν ἐκθέσεων περὶ τῆς πορείας τῆς νόσου τοῦ ποιητοῦ, ἅπαντες δὲ οἱ ὑπουργοὶ ἐπεσκέφθησαν τὸν ἀσθενῆ καὶ ὁ πρόεδρος τῆς βουλῆς ἀνέβαλε τὸ ἐπίσημον γεῦμα, ὕπερ ἐπρόκειτο νὰ δώσῃ.

Χθὲς τῷ ὄντι μ. μεσημβρ. ἀφίκετο τηλεγράφημα ἐκ Παρισίων, καθ' ὃ δὲ διασημότερος τῶν ζώντων ποιητῶν τῆς Γαλλίας, ὁ Βίκτωρ Οὐγῶ, προσεβλήθη ὑπὸ πνευμονικῆς ἀποπληξίας, ἄφ' οὗ ἤδη ἀπὸ τῆς παρασκευῆς προσεβλήθη ὑπὸ καρδιακοῦ τινος νοσήματος. Ἡ ταραχὴ καὶ ἡ θλίψις, ἣν ἡ ἀγγελία αὕτη προῦκάλεσε, δὲν περιορίζεται μόνον ἐν Γαλλίᾳ, ἀλλὰ συνετάραξε σύμπαντα τὸν κόσμον, καὶ αὐτοὺς ἔτι τοὺς Γερμανοὺς, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἡ Γερμανία πνευματικῶς ὑπέκειτο εἰς τὴν Γαλλίαν πολλοὺς καὶ ἐνθουσιώδεις εἶχεν ὁπαδοὺς.

Μεθ' ὅλας τὰς κατὰ τοῦ ὑπουργείου Φερρὺ ἐκτοξευθείσας μομφὰς καὶ κατηγορίας τῶν ἐν Γαλλίᾳ πατριωτῶν ὁ ἀμερόληπτος παρατηρητὴς ὀφείλει νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι εἰς αὐτὸ πρὸ πάντων ὀφείλεται ἡ ἐπ' ἐσχάτων ἐπελθούσα σημαντικὴ πρόοδος εἰς τὸ ἐκπαιδευτικὸν τῆς Γαλλίας σύστημα. Ἡ ἐκλαίσεις τῶν δημοτικῶν σχολείων προχωρεῖ ταχέως, ἐὰν δὲ τὰ παρὰ τῶν ὑπερορειῶν καὶ τῶν νομιμοφρόνων ᾗνε βάσιμα, τότε τῷ ὄντι ἡ Ἐκκλησία διατρέχει ἐν τῇ χώρᾳ μέγαν κίνδυνον, καθιστῶντα ταχὺ καὶ ἀναγκαῖον τὸ τέλος τῆς δημοκρατίας. Ὅπως δὲ ποτε ἡ Κυβέρνησις γινώσκει, ὅτι κατὰ τὰς ἐκλογὰς τὸ ζήτημα τοῦτο παριστᾷ σπουδαῖον πρόσωπον, ἐκ προνοίας δ' ἐδημοσίευσεν ἐσχάτως ἔκθεσιν περὶ τῆς καταστάσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων. Κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1883—84 ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀπὸ 77,300 ἀνῆλθεν εἰς 78,456, ὑπάρχουσι δ' ἀκόμη 131 μόνον δῆμοι ἄνευ σχολείων, οἵτινες ὁμῶς πρὸ τοῦ τέλους τοῦ 1885 δ' ἀποκτήσονται τοιαῦτα. Ὁ ἀριθμὸς τῶν διδασκάλων ἀπὸ 129,657 ἐν ἔτει 1883 ἀνῆλθε πέρυσιν εἰς 132,580 ὁ δὲ τῶν μαθητῶν ἐν τῷ ἔτει 1883 ἦν 36,530, ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1877 κατὰ 751,746. Ἐν τῷ παρόντι εἰς ὅλα τὰ ἰδιωτικὰ καὶ δημόσια μικρῶν παιδιῶν σχολεῖα φοιτᾷ 4,587,545 μαθηταὶ ἡλικίας 6—13 ἐτῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν τῶν ὑπὸ ἱεροσυνταγῶν διδασκάλων διευθυνομένων δημοτικῶν σχολείων ἀπὸ 958,076 κατῆλθεν εἰς 915,492, ὁ δὲ τῶν μὴ ἔχοντων διπλώματα διδασκάλων ἀπὸ 21,781 εἰς 18,712, ἐξ ὧν 17,485 εἶνε ἱεροσυνταγῆς καὶ 1,237 λαϊκοί. Ἐν τοῖς ἄλλοις δημοσίοις σχολείοις τὴν 31. Δεκεμβρίου 1884 ὑπῆρχον 7,694 μὴ διπλωμα-

τοῦχοι διδάσκαλοι καὶ διδασκάλισσαι ἀπέναντι 9,446 τοῦ παρελθόντος ἔτους. Ἐκάστη νομαρχία ἔχει ἤδη ἴδιον διδασκαλεῖον, μετ' οὗ πολὺ δὲ θὰ ἔχη καὶ ἴδιον φροντιστήριον διὰ διδασκαλίας. Ὁ ἀριθμὸς τῶν τελευταίων ἡμῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀπὸ 57 εἰς 66, ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν τῶν διδασκαλεῖων ἀμφοτέρων τῶν γενῶν εἰς 9,000. Ἐπὶ τέλει δέον γ' ἀναφέρωμεν ὡς κύριον ἐξαγόμενον τῶν ἀπὸ τοῦ 1877 ὑπολογισμῶν, ὅτι ἐκ 365,158 νεοσυλλέκτων, ἐξετασθέντων κατὰ τὸ ἔτος 1884, 217,644 ἦτοι τὰ 87% ἐγίνωσκον τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν γραφὴν.

Ἡ ἐπαίτις τῆς ὁδοῦ Ἀππίας ἐν Ρώμῃ εἶνε ἔργον τοῦ γνωστοῦ Σοι ἡδὴ Γαβριὴλ Μάξ. Οὐλιβερὸν μυστήριον, ἄλλος μὴ ἐκφραζόμενον διὰ λόγων, πένθος ὑπὸ πυκνοῦ πέπλου κεκαλυμμένον ταρασσεῖ τὴν ψυχὴν τῆς νεάνιδος ταύτης, ἐπισκοπεῖ αὐτὴν δι' ὀδονηρᾶς ἀπελπισίας, ὡς ἀποπνέει κατήφειαν τὸ ἐρημωδὲν ἐκεῖνο μέρος, ἐν ᾧ συμβαίνει ἡ διάρρηξις τῆς δυστυχοῦς καὶ ἀπωφανισμένης ταύτης καρδίας. Ὡς μόλις δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν εὐκρινῶς τὸ σύνολον τῶν ὑπὸ τοῦ δύνοντος ἡλίου φωτιζομένων ἐρειπίων τῆς ἀρχαίας ρωμαϊκῆς ὁδοῦ, τῆς ἀγούσης εἰς τὰ νεκροταφεῖα, οὕτως ἐλάχιστα δυνάμεθα νὰ διδῶμεν καὶ ἐκάστην λεπτομέρειαν τῆς τύχης τῆς νεάνιδος ταύτης — ἀκριβῶς δὲ ἡ τελεία αὕτη ἀρμονία τῆς παριστανομένης ἀνθρωπίνης δυστυχίας μετὰ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς σκηνογραφίας ἐξάγει τὴν ἀξίαν τῆς εἰκόνης.

Τὸ μέρος τοῦτο κατὰ τὴν ἀρχαίαν τῆς Ρώμης λαμπρότητα ἦν ἐξάίσιος κήπος, μέγαρον δὲ καὶ ἐπαυλὲς ἐπιβλητικῆς πολυτελείας ἐκόσμουσαν αὐτόν. Ἡ ὁδὸς Ἀππία ἦν πλήρης θορύβου, ζωηρότητος καὶ κινήσεως, κατ' ἀρχαίον δὲ ρωμαϊκὸν ἔθος οἱ τάφοι τῶν προγόνων ἔκειντο πρὸ τῶν οἰκιῶν πρὸς ἀνάμνησιν πιθανῶς συχνῇ τοῦ θανάτου καὶ τῆς ματαιότητος τοῦ παροδικοῦ τούτου βίου. Ἀλλ' ἡδὴ πανταχοῦ ὁ θάνατος κατέπνιξε τὴν ζωὴν. Οὐδὲν δένδρον, οὐδὲν ἄνθος ζωογονεῖ τὴν θλιβεράν ταύτην ἐρήμωσιν, οὐδεμία φωνὴ ἀνθρώπου ἢ πτηνῶν κελάδῃμα διακόπτει τὴν μονοτονίαν τῆς κατηρειπωμένης λεωφόρου. Ἀραιὰ τις μόνον χλόη παρέχει τροφήν εἰς τὰς αἴγας τῶν χωρικῶν, μακρὰν δὲ ἐν τῷ ὁμίχλωδῶν ἀτμῶν τοῦ κοσμοῦστορικοῦ τούτου νεκροταφείου ἐνεδρεῖ τὸ κοιλώφθαλμον φάσμα τοῦ ἐλώδους πυρετοῦ.

Ὁ καλλιτέχνης κατωρθώσε ν' ἀποτυπώσῃ πιστῶς τὸν χαρακτηριστὴ τῆς ὁδοῦ Ἀππίας διὰ τῆς νεκρᾶς φύσεως ἄφ' ἐνὸς μετὰ τῶν ἐρειπίων, καὶ τῆς τεθλιμμένης ἐπαίτιδος ἄφ' ἑτέρου. Ἡ εἰς τὸ βάθος τῆς σκηνογραφίας μόλις διακρινομένη ἄμαξα, ταχέως τρέχουσα, ὥσπερ ἤθελεν ὡς οἷόν τε τάχιστα νὰ φύγῃ τὴν χώραν ταύτην τῆς ἀπελπισίας. — Φαίνεται συναποφύρουσα καὶ τὴν τελευταίαν ἐλπίδα τῆς ἐγκαταλειμμένης νεάνιδος. Τώρα μόνον ἄρα γε, ἡ ἀπὸ τῆς παιδικῆς αὐτῆς ἡλικίας, ὅτε καὶ δὲν ἠσθάνετο τὴν πικρίαν τῆς ἐπαίτιδος, ὑπῆρξεν ἔρημος καὶ ἐπαίτις.

Ὁ χρωστήρ δὲν εἶνε ἱκανὸς νὰ ἐρμηνεύσῃ τὴν ἀπορίαν τοῦ ἀναγνώστου, οὐδὲ νὰ ὑποβοηθήσῃ τὴν φαντασίαν πρὸς ἐξίχνιασιν τοῦ θλιβεροῦ τῆς ἐπαίτιδος παρελθόντος.

Ἡ ἄλλοτε ἐπικρατοῦσα αὐθαιρεσία καὶ ἀνωμαλία τοῦ συρμικοῦ βίου, ἥτις ἐδίκε κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη τὸσον ἄλλοιαν καὶ ποικίλην φυσιογνωμίαν εἰς τὸν γαλλικὸν, ἀγγλικὸν καὶ γερμανικὸν Μάιον δὲν ὑπάρχει πλέον ἀπὸ πολλοῦ. Καὶ ἐν Βερολίῳ καὶ ἐν Βιέννῃ αἱ ἀριστοκρατικαὶ τάξεις ἐγκαταλείπουσι τὴν πόλιν ὑπερμεσοῦντος τοῦ θέρους, σήμερον δὲ οὐδὲως σκέπτονται περὶ τῆς ἐξοχικῆς αὐτῆς διατριβῆς, διότι τὰ θέατρα παρέχουσιν ἀκόμη ἀρκετὴν τροφήν, αἱ συναναστροφαὶ καὶ ἄλλαι φαιδραὶ ἀσχολαίαι ἐν τῇ πόλει εἶνε ἀκόμη πλήρεις ζωῆς, ἐν γένει δὲ ἡ πόλις δὲν ἔπαυσε τοῦ νὰ ᾄδῃ εἰκὼν τῶν βιωτικῶν διασκεδάσεων, τῆς εὐθυμίας καὶ τῆς πλήρους θελητήτων κινήσεως. Πᾶν ὅτι ὁ συρμὸς δύναται νὰ παραγάγῃ κομφὺν, ὠραῖον καὶ πολυδάπανον τὸ βλέπει τις εἰς τοὺς περιπάτους, ἀνὰ τὰς ὁδοὺς,